

УНСС – ЕДИНЕН ПРИЕМЕН ИЗПИТ (ЕПИ)
“ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ” – 28.04.2007 година
МОДУЛ 1 „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЕЗИКОВА КУЛТУРА”

1) Посочете невярното твърдение

- А) За високата езикова култура на човека се съди по спазването на книжовната норма и начина на говорене.
- Б) Човек може да притежава висока езикова култура и без да има обща култура.
- В) Високата езикова култура може да бъде изявена във всички комуникативни сфери.
- Г) Видовете текстове – разговорни, художествени, научни, официално-делови, публицистични, обслужват точно определени сфери на общуване.
- Д) Хората могат да общуват помежду си не само чрез родния си език.

2) Посочете невярното твърдение

- А) Книжовният език се нарича стандартен.
- Б) Книжовният език се нарича понякога литературен.
- В) Наименованието “стандартен” по отношение на книжовния език не отразява задължителен стандарт при употреба на езиковите средства, а означава възможност за изработване на различни стандарти.
- Г) “Литературен” е по-старото наименование на книжовния език.
- Д) Съвременният български книжовен език е представителна форма на общонародния български език.

3) Посочете за каква речева ситуация е типичен следният текст; каква е неговата цел, към коя жанрова форма може да бъде отнесен и кои езикови средства съдържат основната идея

ДОБРИЯТ СЪН НЯМА ЦЕНА, но едно от най-скъпите легла, способни да го осигурят, се продава в луксозен мебелен магазин в Чикаго срещу 49 500\$. Това е цена, по-висока от тази на бърза кола, таксата за обучение в колеж или за парцел земя. За направата на модели като “Вивидус” се използват скъпи естествени материали като коприна, кашмир, вълна от лама и ръчно изплетени конски косми. Спалното бижу е произведено и опиталите го твърдят, че върху него все едно се изтягат на облак в небесата.

- А) официално-делова – констативна – съобщение – едно от най-скъпите легла
- Б) битово-разговорна – въздействаща – съобщение – цена, по-висока от тази на бърза кола
- В) научна – информативна – съобщение – се използват скъпи естествени материали
- Г) медийна – информативно - развлекателна – новина-реклама – добрият сън няма цена
- Д) медийна – развлекателна – анекдот – ... все едно се изтягат на облак в небесата

4) Посочете в кой от случаите е допусната неуместна употреба на дума

- А) В заведението не се сервира натурален сок.
- Б) Документалните кадри представят натуралистично сцени на нечовешка жестокост.
- В) При тези първобитни племена все още стопанството е натурално.
- Г) Експертизата установи, че представеният натурален акт е фалшифициран.
- Д) Един от най-изявените представители на натурализма е Емил Зола.

5) Посочете излишното:

- А) холерик   В) сангвиник   Д) меланхолик
Б) политик   Г) флегматик

6) Посочете подходящия синоним на *Учените търсят под дърво и камък доказателства за други цивилизации*:

- А) навсякъде търсят доказателства
Б) от столетия търсят доказателства
В) и в гората, и в града търсят доказателства
Г) извън научните институти търсят доказателства
Д) непрестанно търсят доказателства

7) Посочете в кой от примерите не е допусната грешка

- А) Напрежението беше толкова голямо, че размяната на плестници се оказва неизбежна.
Б) Според митологичните вярвания ористниците са тези, които предначертават човешката съдба.
В) Проведените месни избори показаха неочаквани резултати.
Г) Към животновъдната ферма е открит и цех за местни консерви и продукти.
Д) Новият вегетариански ресторант предлага богато разнообразие от постни блюда.

8) Посочете в коя дума няма грешка при редуване на *К/Ч*:

- А) да отвлеча   В) да облеча   Д) да помрача
Б) да се обреча   Г) да запеча

9) Посочете глаголното време и наклонението на следните форми: *бях чела (1), нямаше да учим (2)*

- А) (1) минало предварително време - изявително наклонение
(2) бъдеще в миналото(отрицателна форма) – изявително наклонение
Б) (1) минало предварително време - преизказно наклонение
(2) бъдеще време(отрицателна форма) - изявително наклонение
В) (1) минало свършено време - преизказно наклонение
(2) бъдеще предварително време - преизказно наклонение
Г) (1) минало свършено време – изявително наклонение
(2) бъдеще в миналото(отрицателна форма) – преизказно наклонение
Д) (1) минало свършено време – изявително наклонение
(2) бъдеще време в миналото – изявително наклонение

10) Посочете грешния отговор

Изменяемите части на речта са съществителното име(1), прилагателното име(2), съюзът(3), числителното име(4), глаголът(5).

- А) (1), (4)   В) (3)   Д) (5), (2)
Б) (2)   Г) (4)

11) Посочете позициите, в които са допуснати граматични и пунктуационни грешки

Основната спойка между различните среди на народа(1), без, (2) която (3) е невъзможно да се развие (4) общественно-икономическия (5) и културния (6) живот, науката, (7) и техниката, (8) е книжовния (9) език.

- А) 1,2,9   В) 1,5,6,7,9   Д) 2,4,5,6,7,9
Б) 2,5,6,9   Г) 2,4,9

12) Посочете сложното съставно изречение с подчинено подложно

- 1) Ако се подготвите добре за изпита, ще успеете.
- 2) Те се срещат винаги в уговорения час.
- 3) Видният наш езиковед Александър Теодоров – Балан казва: “Наука без термини е занаят без сечива”
- 4) Да се явяваш на изпитен тест, е голямо изпитание.
- 5) Термини, които са сложни думи, се пишат със съединителна гласна, без съединителна гласна или полуслято.

А) 1   Б) 5   В) 3   Г) 2   Д) 4

13) Посочете вярното твърдение

- А) Думата съществува само с основното си значение в езика и само с него функционира в речта.
- Б) Омоними са всички думи, които звучат по един и същ начин.
- В) Омоними са всички думи с еднакъв звуков състав, но с различно основно значение.
- Г) Омонимите не могат да се различават от многозначните думи дори и в контекста.
- Д) Омонимите се употребяват от хора, имащи тънък усет към езика, тъй като и в контекста трудно се различават.

14) Посочете невярното тълкуване на думата номер:

- А) поредно число на предмет между други еднакви предмети
- Б) хитра постъпка, хитрост
- В) мярка за обем
- Г) размер, големина, качество
- Д) отделно изпълнявана част от сборно представление или концерт

15) Израя по свирката на някого се отнася към безропотно изпълнявам желанията на някого така, както:

- 1) тракам със зъби – хладно ми е
- 2) зъб не обелвам – не си мия зъбите
- 3) вземам някого на прицел – нарочвам някого
- 4) цепя косъма на две – не правя услуги
- 5) давам коз в ръцете – подарявам

А) 1, 2   Б) 5   В) 3   Г) 2, 3   Д) 4

16) В кои позиции са допуснати правописни грешки

След като напусна Асенов град (1), той направи няколко (2) неуспешни опита да се свърже със(3) родителите на жена си (4), които преди два (5) три дена си бяха заминали за Долна баня (6).

А) 1,2,4,5   В) 1,2,3,5   Д) 2,3,4,5
Б) 1,2,3,5,6   Г) 2,3,5,6

17) Посочете в кои позиции има допуснати грешки

Бях толкова щаслива(1), когато бях на 21 година (2)и одпразнувах (3) рождения (4) си ден с приятели от софийския (5) университет. (6)

А) 2,3,4,5   В) 1,3,4,5   Д) 3,5
Б) 1,3,4   Г) 1,2,3,5

18) Посочете в кой от случаите правилният изговор на глаголната форма се отличава от правописа:

А) пържа

В) лъжа

Д) мажа

Б) държа

Г) стържа

19) Посочете колко запетаи трябва да има в изречението

Независимо от обстоятелството дали преходността на даден глагол е реализирана или не той е преходен щом съдържа в значението си потенциална преходност т.е. възможност за посочения тип съчетаемост.

А) две

В) четири

Д) пет

Б) три

Г) една

20) Посочете в кои позиции има грешки

Какви други практически мерки трябва да предприемем.(1)

Първо,(2) (3)трябва да съберем достатъчно фактология(4)която да се анализира.

Второ(5) (6) трябва, (7) да се направи обобщение на проучената фактология.

Трето. (8) Това е абсолютно необходимо, (9) тъй като(10) експертите ще се базират на нашите проучвания, (11) анализи и(12) обобщения.

А) 1,4,5,6,7,12

В) 1,2,3,4,5,6,7

Д) 3,4,5,6,7

Б) 2,4,5,8,12

Г) 3,4,5,6,12

ОТГОВОРИ

1. Б

5. Б

9. А

13. В

17. Г

2. В

6. А

10. В

14. В

18. Б

3. Г

7. Д

11. Д

15. В

19. В

4. Г

8. Д

12. Д

16. В

20. В